

Slutrapport

Ekonomiskt stöd till utvärdering av lokalt brottsförebyggande arbete

Det sker mycket brottsförebyggande arbete runtom i landet, både som projekt och i den löpande verksamheten. Några av dessa insatser har utvärderats med hjälp av ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå).

Brå publicerar ett urval av slutrapporterna på myndighetens webbplats för att sprida kunskap om goda exempel och hjälpa andra aktörer i deras brottsförebyggande arbete. Det här är en sådan rapport.

För sakuppgifter och slutsatser i dessa rapporter står respektive författare eller organisation.

Fler rapporter finns att ladda ner på www.bra.se/ekostod

Utvärderad med stöd från:

Lokala insatser för att minska brottsligheten bland ungdomar i Bjuvs kommun

– en utvärdering om den insatta väktarbilen på skolfastigheter under 2018 och 2019

Om rapporten

Den här rapporten presenterar en utvärdering av Bjuvs kommuns brottsförebyggande arbete och har utförts av konsultföretaget Urban Utveckling & Samhällsplanering AB och har finansierats av brottsförebyggande rådet (Brå). Beställare av uppdraget var Erika Duvner, dåvarande trygghetssamordnare på Bjuvs kommun.

För mer information kontakta:

Tobias Karström, projektledare och utredare på Urban Utveckling
tobias.karstrom@urbanutveckling.se

Daniel Nilsson, projektmedarbetare och utredare på Urban Utveckling.
daniel.nilsson@urbanutveckling.se

Jonna Malmback, projektmedarbetare och utredare på Urban Utveckling.
jonna.malmback@urbanutveckling.se

Matthias Gustafsson, trygghetssamordnare på Bjuvs kommun
matthias.gustafsson@bjuv.se

Sammanfattning

Bjuvs kommun beviljades 2019 ekonomiskt stöd från Brottsförebyggande rådet (Brå) för att utvärdera en riktad insats med en väktarbil som under somrarna 2018 och 2019 har patrullerat flertalet skolfastigheter i kommunen eftersom de har haft återkommande problem med brottslighet. Brotten har primärt handlat om skadegörelsebrott, narkotikahandel, trafikrelaterad brottslighet och stundvis våldsbrott. Efter att kommunen initierade projektet *Trygg Sommar* under 2018 så upplevde de en tydlig minskning av problem och kostnader för skadegörelser. Syftet med utvärdering var att undersöka om insatsen med väktarbilen påverkade brottsligheten och tryggheten i kommunen. Konsultbolaget Urban Utveckling anlätades därför för att utföra arbetet som genomfördes under våren till vintern 2020. Utvärderingen har baserats på intervjuer med inblandade aktörer i arbetet, en statistisk granskning av brottsstatistik och lokala trygghetsmätningar. Resultatet visade att brottsligheten minskade något på skolfastigheterna året då insatsen infördes, men ökade igen följande år. Arbetet med väktarbilen bidrog med sannolikhet till minskningen i och med att deras närvaro har en avskräckande effekt. Urban Utveckling besökte samtliga skolor och har utifrån resultat tagit fram förslag på hur det brottsförebyggande arbetet kan utvecklas. Enligt de lokala trygghetsmätningarna så har den upplevda tryggheten ökat marginellt under samma tidsperiod. Det är dock oklart om arbetet med väktarbilen har påverkat detta.

Innehåll

1.0. Inledning	5
1.1. Bakgrund	5
1.2. Frågeställning, syfte och metod	5
1.3. Disposition	7
1.4. Kort om Bjuvs kommun	7
1.3. Trygg Sommar	7
2.0. Genomförande	8
3.0. Resultat	8
3.1 Intervjuer	9
3.1.1. Utmaningar	9
3.1.2. Framgångsfaktorer	12
3.1.3. Idéer inför det framtida arbetet	14
3.2 Statistisk granskning	15
3.2.2. Överskådlig brottsbild 1996 - 2019	16
3.2.3. Brottsbild på skolor	17
3.2.4. Trygghetsmätningar	25
3.3. Analys	27
4.0. Rekommendationer för att utveckla det brottsförebyggande arbetet	29
4.1. Situationella åtgärder	29
4.1.1. Brogårdaskolan	29
4.1.2. Jens Billeskolan	29
4.1.3. Ekeby skola	30
4.1.4. Hur ska man arbeta med väktarbilen?	30
4.2. Sociala åtgärder	31
Källförteckning	32
Intervjuer	32

1.0. Inledning

1.1. Bakgrund

Bjuvs kommun beviljades hösten 2019 ekonomiskt stöd att utreda kommunens insats med en ronderande väktarbil som tillsattes för att förebygga det återkommande problemet med skadegörelse inom kommunens skolfastigheter. År 2017 såg Bjuvs kommun stora problem med skadegörelse på skolfastigheter runt om i kommunen. Skadorna resulterade i reparationskostnader på ca 1,4 miljoner kronor. Problemen innebar bland annat omfattande skadegörelser på skolorna Jens Billeskolan, Ekeby skola och Brogårdaskolan, samt ett antal förskolor i tätorten Billesholm. De skador som skedde sommaren 2017 ledde till att projektet *Trygg Sommar* initierades under åren 2018 och 2019. I samband med detta så satte väktarbolaget Nokas (numera Avarn security) in en väktarbil för att utöka bevakningen av skolmiljöerna under kvällstid. Under sommar-månaderna 2018 och 2019 har kommunen utfört ett aktivt arbete med väktarbil. Den har bemannats av två vaktare per arbetspass, och har ronderat i kommunen mellan 18:00 – 02:00 varje dag under veckorna 24 – 32, samt under fredagar och lördagar under veckorna 33 – 34 samma klockslag. Väktarbilens sattes in med syftet att minska den skadegörelse som kommunen upplevde under 2017. Samverkansgruppen bestod av ett flertal kommunala förvaltningar, däribland socialtjänsten, skola, fastighetsavdelningen och kommunens trygghets-samordnare. Syftet med samverkansgruppen var att hitta en sektorsövergripande struktur för att underlätta insatser på berörda skolfastigheter. Detta resulterade i initiativet till väktarbilens som sattes in för att kontinuerligt rondera skolorna under sommarloventillfällena, med möjlighet att ingripa utifall problem med kriminalitet skulle uppstå.

1.2. Frågeställning, syfte och metod

Studien ämnar svara på följande frågeställningar:

- Har kommunens arbete med väktarbilens i Bjuv påverkat brottsutvecklingen på kommunens skolfastigheter och fritidsområden?
- Har tryggheten bland invånarna i kommunen ökat sedan insatsen med väktarbilens införts?
- Hur skiljer sig projektet Trygg Sommar 2018 och insatsen med väktarbilens från andra brottsförebyggande projekt som Bjuvs kommun har initierat?

Syftet med utvärderingen är att analysera arbetet och se om väktarbilens har uppnått önskad effekt, dvs. om brottsligheten har minskat på utsatta skolor. Vidare görs även utvärderingen med syftet att utveckla arbetsrutinerna med väktarinsatser och fastighetsskötsel för att främja trygga skolfastigheter fria från brott.

Efter arbetet med väktarbilen under sommaren 2018 så är det kommunens uppfattning att brottsproblematiken har minskat på berörda skolor, vilket är synbart genom minskade kostnader för reparationsåtgärder. Denna utvärdering ska analysera arbetet med den insatta väktarbilen och identifiera de specifika arbetsrutiner som kan ha haft en brottsförebyggande effekt. Syftet med utvärderingen är att skapa ett ramverktyg för att bemöta brottsligheten och otryggheten i kommunen i framtiden, samt att främja samverkan för att minska förekomsten av brott i skolmiljöer som bekostar välfärden. De skolor som har blivit utsatta och som kommer studeras särskilt noga är Jens Billeskolan, Brogårdaskolan, Ekeby skola och samtliga förskolor.

Det som utvärderas är hur arbetssättet med väktarbilen har fungerat i syfte att minska brottsligheten och otryggheten på skolfastigheter och andra fritidsplatser i Bjuvs kommun under sommaren 2018 och 2019, samt om det finns några mätbara resultat. Mer specifikt fokuserar utvärderingen på hur kontinuerlig mänsklig närvaro bidrar till ökad social kontroll över platserna och motverkar att brott ansamlas på offentliga ytor. Det är således de sociala elementen, det vill säga vad som motiverar ungdomarna till brottsligt beteende, och de situationella elementen, såsom arkitektonisk design och möjligheten till övervakning, som båda ämnas utvärderas i arbetet.

Studien innehåller både kvantitativa och kvalitativa inslag. Materialet som utvärderas har baserats på tre huvudsakliga underlag:

- Kommunens egna sammanställningar av arbetet med väktarbilen sedan starten 2018, med starkt fokus på minskade skadegörelsekostnader för berörda skolor.
- Statistik baserat på antalet anmälda brott i kommunen och från de aktuella platserna. Underlaget baseras både på offentlig statistik som har hämtats från BRÅ:s statistikdatabas, samt utdrag ur Polisens RAR-databas som berör anmälningsfrekvenser för berörda skolfastigheter. Det är inte anmälningar på all brottslighet på platserna som ämnas analyseras, utan endast relevanta för det som väktarbilen ämnar förebygga, exempelvis skadegörelse-, tillgrepps- och narkotikabrott.
- Kvalitativa analyser baserade på djupintervjuer och platsobservationer. Intervjuerna utförs med väktare, berörd personal på skolorna och på Bjuvs kommun, såväl som andra aktörer som på olika sätt arbetar för att främja tryggheten i kommunen.

Fördelen med metoden är man både får en djuplodad kunskapsinblick i hur anmälningsstatistiken har sett ut på berörda skolor och hur arbetsmetoderna har fungerat i praktiken. En nackdel är svårigheten att identifiera orsakssamband baserat på dataunderlaget.

1.3. Disposition

Studien inleds med en kort presentation av Bjuvs kommun och projektet *Trygg Sommar*. Sedan presenteras i kapitel 2 själva genomförandet och i kapitel 3 resultatet. I resultatdelen presenteras först en tematiserad redogörelse av intervjuutgållfällena, och därefter anmälningsstatistikens utveckling under olika tidsperioder resultatet från trygghetmätningarna. Kapitlet avslutas med en analys där studien frågeställning besvaras grundligt. Kapitel 4, det avslutande kapitlet, presenterar de praktiska förslag som Urban Utveckling har tagit fram för att utveckla kommunens brottsförebyggande arbete ytterligare, både gällande situationella och sociala åtgärder.

1.4. Kort om Bjuvs kommun

Bjuvs kommun ligger i nordvästra Skåne och ingår i Öresundsregionen. Det bor drygt 15 000 invånare med en befolkningstäthet på 136 invånare/km² i Bjuv (Bjuvs kommun 2016). Under de senaste åren har Bjuv, liksom hela Öresundsregionen, sett en kraftig befolkningsökning. Mellan 2000 och 2018 ökade kommunen med 13,1% (Region Skåne, 2019). Arbetslösheten i Bjuvs kommun har ökat från 6,2% år 2000 till 6,6% år 2018. En siffra som ligger över rikssnittet 2017. Även ungdomsarbetslösheten är något högre i Bjuv än vad den är för riket (Region Skåne, 2019). Kommunen har problem med en låg utbildningsnivå, och hade 2019 den sjätte lägsta andelen högutbildade i Sverige med en siffra på enbart 10,9% (Ekonomifakta/ SCB, 2020).

Bjuvs kommun har ett högt antal anmälda brott per 100 000 invånare (Brå, 2018). Av kommunens tre orter är det framförallt Billesholm och Ekeby där flest problem finns, av de problem som utmärker sig är det framförallt nedskräpning, skadegörelse, och brott mot trafiklagar som har högst rankat problemindex i lokalpolisens undersökningar. Problemen har varit störst under sommarhalvåret, då framförallt de två grundskolorna i Billesholm och Ekeby varit utsatta för fönsterkrossning, vandalisering samt nedskräpning. Under 2019 var även Sjumila förskola kraftigt utsatt. Detta kostade kommunen 759 977 kr under 2017. Under 2018 låg samma utgift på 682 604 kr, en minskning i kostnader för skadegörelse. För 2019 låg kostnaden betydligt högre, på 941 182 kr.

1.3. Trygg Sommar

Efter sommaren 2017 och de stora åtgärdskostnader som uppstod valde kommunen att under 2018 starta ett projekt kallat *Trygg Sommar*, med fokus på att minska kriminaliteten utomhus under sommaren. 2018 lade Bjuv mycket resurser på att arbeta preventivt mot problembilden. Samma år sattes en väktarbekvakning in i form av en rondernade väktarbil med två väktare som patrullerade mellan 18.00–02.00 alla dagar i veckan i kommunens tre tätorter. 2018

upplevde väktarna att det var störst problem på Jens Bille skolan i Billesholm, där det frekvent förekom vandalisering, nedskräpning samt hot och våld mot väktarna. Projektet fortsatte under sommaren 2019. Trots att summan för skadegörelse på Jens Billes skola var något högre 2019 än 2018, upplevde väktarna att det blivit lugnare på skolområdena. Väktarna upplevde 2018 att de ungdomar som uppehöll sig på skolgården hade svårt att acceptera väktarnas närvaro, medan de 2019 kände att ungdomarna började acceptera den. Under 2019 har det inte förekommit några konfrontationer mellan ungdomarna och väktarna, vilket tyder på att det har uppstått ett lugnare läge. Utöver Jens Billeskolan har även skolan i Ekeby, Ekeby skola, varit utsatt.

Kommunens interna utredningar från 2018 och 2019 visar på att fastigheter i Billesholm har varit högst utsatta, även Ekeby har varit hårt drabbat. Varagårdsskolan i Bjuv tätort var under 2017 relativt utsatt, men under 2018 och 2019 minskade skadegörelsen på denna fastighet drastiskt, något som tror bero på väktarnas närvaro. Sjumila förskola var under 2017 och 2018 inte drabbad av någon skadegörelse, men under 2019 var det denna fastighet som var på andra plats av utsatta fastigheter.

2.0. Genomförande

Utvärderingen har genomförts av kunskapsföretaget Urban Utveckling på uppdrag av Bjuvs kommun. Urban Utveckling har arbetat med flertalet Brå-finansierade utredningar och besitter goda kunskaper i brottsförebyggande arbete och socialt värdeutvecklande samhällsplanering.

Urban Utveckling har besökt Bjuvs kommun och berörda skolor, intervjuat skolpersonal, väktarbolaget, samt ansvariga aktörer för *Trygg Sommar*. Vidare har Urban Utveckling tagit fram statistiskt underlag, både från Brå:s statistikdatabas och från polisen, och kartlagt brottsituationens utveckling och utbredning på skolfastigheterna både före och efter insatserna implementerades. Urban Utveckling har även granskat de årliga lokala trygghetsmätningarna och behandlat dem i analysunderlaget.

3.0. Resultat

Analysen av det framtagna materialet ämnar ge svar på hur brottsutvecklingen i kommunen har påverkats av insatsen med väktarbilen, samt om den upplevda tryggheten har påverkats positivt eller negativt under denna tidsperiod. Utifrån resultatet så kommer även en lista på konkreta tips på att hur utveckla kommunens brottsförebyggande arbete, antingen genom väktarinsatser eller fastighetsförvaltning. Resultatet från intervjutillfället redovisas först, anmälningsfrekvenser och resultat från trygghetsmätningar redovisas därefter.

Under intervjutillfället har genus och åldersaspekten respekterats, och utredningen har strävat efter ett jämställt och jämlikt utfall bland respondenterna.

3.1 Intervjuer

Motivering till att använda sig av intervjuer var att få en djupare inblick i hur det brottsförebyggandet arbetet går till i praktiken, om man upplever att väktarbilen gjort skillnad, samt hur arbetet kan utvecklas. Sammanlagt utfördes det djupintervjuer med 8 aktörer som på ett eller annat sätt varit berörda av arbetet. Det gäller bland annat personal från skolverksamhet, tekniska chefer, nattvandrare och väktarbolag. Resultatet från intervjuerna har sammanställts tematiskt under *utmaningar*, *framgångsfaktorer* och *idéer inför det framtida arbetet*. För en fullständig lista på de intervjuade, se källförteckningen.

3.1.1. Utmaningar

Det finns en bred uppfattning av att arbetet med den ronderande väktarbilen har gett positiva resultat och att problemen med skadegörelse har minskat. En utmaning är att det inte är säkert att problemen som minskar har en direkt koppling till väktarbilen, menar en socialpedagog och verksamhetschef på intervjuade på Jens Billeskolan.

”Under en lång tid har det varit bättre, och det upplevs en markant skillnad. Det som händer är ju att problemen flyttas till andra platser, och flyttas runt. På skolan handlar det mycket om skadegörelse, och framförallt på modulerna.”

”Det går i vågor med skadegörelsen, och problemet flyttas hela tiden runt mellan olika platser. Nu har det varit en lugn period på skolan, medan Brogårdaskolan börjar se lite problem.”

”Det är svårt att säga om vi är i en god period just nu eller om det är tack vare bilen vi ser en minskning av skadegörelse. Vi får ju aldrig en praktisk lägesbild av vad som händer, och känner därför att vi ej kan bidra till väktarbilens arbete med information.”

Även gruppledaren för nattvandrarerna nämner att problematiken förflyttas runt i kommunen, vilket är en utmaning. Även om problematiken är jämnt fördelad över kommunen så flyttas den runt, enligt gruppledaren. Läger polisen mycket insatser i Billesholm, flyttas problemen till Ekeby istället. Det är generellt jämnt fördelat över året och över områdena, men det flyttas runt. Det är samma människor. En annan utmaning i arbetet är narkotikaproblemen i kommunen. Gruppledaren för nattvandrarerna säger att de:

”[...] har fått skicka iväg en 15-åring med ambulans som hade överdoserat på Tramadol. Efter varje vandring har vi överlämning till polis och socialtjänsten där vi berättar om det som har hänt. Dessa problem är lika stora i alla områden.”

Det finns en attityd i kommunen om att det är okej att använda droger. De har väldigt god samverka med polisen och öppenvården, men det måste ske ett arbete på riksnivå. Dessa problem går inte att bekämpa lokalt i Bjuv, utan måste finnas ett större riksintresse.”

Även rektorn på Ekeby skola problematiserar de drogrelaterade brottens ökning. Han säger att de märker att skadegörelse och sådant absolut har gått ner, men samtidigt har de även märkt av mer aktivitet kring drogrelaterade brott, och ser spår av det på skolgården.

De problemen som finns på Brogårdaskolan är ofta centrerat kring multisportarenan. Där förekommer det en del mopedkörning och drogförsäljning ibland. Detta sker så fort det blir varmare ute. Vaktmästaren på skolan försöker prata med gängen som orsakar problemen och försöker ”bygga en relation till ungdomarna” för att få dem att sluta.

Enligt rektor för samtliga förskolor i Billesholm är Sjumilaskogens förskola mest utsatt. Förskolan Trollflöjten har varit ganska skonad. Det är på underdelen av huset tillhörande Sjumilaskolan som det har varit som värst. Det sker försäljning av droger, nedskräpning med brukar och cigaretter, rökning med mera. ”*Det är främst unga, i högstadiet, men det är ibland unga vuxna också, i 20-års åldern eller så*”.

Rektor på Ekeby skola säger att de har ringat in de personer det gäller, men att det är svårt att gå vidare därifrån. De har identifierat de personer som är aktuella och försöker att arbeta med att bygga relation till ungdomarna. Ett arbete som kan gå jättebra, men sen händer något som ett beslut eller någon form av konflikt, som gör att det blir med skadegörelse och fler brott på skolgården, säger rektorn på Ekeby skola.

En utmaning i arbetet är kamerorna, som flera av de intervjuade nämner. Rektor på Ekeby skola säger att de brott som de ser polisanmäler dem och det sker ingen konfrontation. De polisanmäler alltid, men kommer inte vidare efter det. Det finns kameror på skolgården, men de täcker inte de delarna där det hade behövts. Till exempel har de en kamera som ska täcka matsalen, men som inte täcker rutorna till matsalen, vilket är ett problem. De hade behövts riktas om, samtidigt som det även behövs fler kameror på runt om på skolgården. En utmaning är att eftersom det inte är skolans kameror – utan kommunens – så får rektorn aldrig se materialet. Han tror inte att kamerorna inte avskräcker från brott, men att de ändå har någon form av effekt.

Intervjuade från Nokas och Bjuvs tekniska förvaltning framhåller vikten av det preventiva arbetet:

”Men mycket insatser är ju redan när det är för sent, det ska ju vara ett preventivt arbete, ett socialt arbete och att skapa relation till de som är ute. Det är ett ”mjukt” arbete, så att säga. När vi har valt ut de som ska arbeta med insatsen har vi varit väldigt noga, eftersom det just är ett mjukt arbete, och det måste skapas en relation till ungdomarna. De väktare som har valts ut måste vara flerspråkiga, och relativt unga. Är någon 65 är det direkt ointressant att sätta på denna insats.”

”Nu är det mer fokus på relationsskapande, och att knyta kontakt med ungdomarna.”

”Men sen kommer det ju en ny ”kull” varje sommar. Det gör ju att det måste skapas nya relationer varje sommar. Men det är klart, vissa ungdomar är samma.”

Även gruppleddaren för nattvandrarerna säger att en utmaning är att det alltid tillkommer nya ungdomar. ”Men där känner hon att just för att dom lägger tid på att vara på fritidsgårdar höst/vintrar att de redan har en relation till dessa ungdomar.

”Vårt arbete ute på fritidsgårdarna innebär att vi redan innan dessa barn börjar hänga ute har en relation till dom. De känner oss och vet att vi är där för att skapa trygghet och att dom kan lita på oss.”

Hon lyfter att fördelen med att vara nattvandrare i en liten kommun där man bor är att man bygger en relation till ungdomarna redan innan de träffas ute på skolgårdarna. Hon arbetar i butik och träffar därför de flesta och har en god relation till dom.

Rektorn för förskolorna i Billesholm menar att andra verksamheter har haft fått problem på andra platser när problemen på skolgården minskat, bland annat det närliggande biblioteket.

”Biblioteket har öppet ibland när förskolorna har stängt, så då blir det ju lite folk här, och ibland har det mer-öppet, vilket innebär att det är låst, men att man kan komma in med sitt lånekort. Det har dock varit lite stök och förstöring där inne.”

Intervjuade på Jens Billeskolan säger:

”Det har varit mycket buskörning på parkeringsplatserna och även på skolgården, främst på framsidan av skolan vid badhuset. På lastutrymmena intill skolan har det ibland förekommit att man kört upp bilar där och meckat med dom. Det är inte elever på Jens Billeskolan då de är för gamla. Nu har man försökt att bygga om dessa platser på ett sådant sätt att det inte går att köra där. Sly har

tagits bort och brandfarliga föremål har tagits bort från byggnaderna. På gården finns det många skymda platser som gör att det går att uppehålla sig där ostört.”

3.1.2. Framgångsfaktorer

Det är viktigt att snabbt ta bort klotter och dylikt. Men med [krossade] fönster är det svårare, säger ansvariga på Jens Billeskolan.

På Brogårdaskolan har två mosquito-larm¹ satts upp. De märker att detta har hjälpt. De som hänger på skolgården har flyttat till framsidan istället, där larmen inte sitter. Men det är inte ett problem att de är där. Där syns individerna och grupperingarna från gatan och det är god insyn. Mosquito-larmet sätts igång så fort larmet på huset är aktiverat.

På Brogårdaskolan arbetar de även brottsförebyggande genom att ha rutiner för att förebygga inbrott, genom att alla lärare plockar bort datorer m.m. från sina bänkar. Under längre lov plockas även TV-apparater ned och gardiner dras för alla fönster. Detta görs för att det ska synas utifrån att det inte finns något att stjäla och motverka att rutor krossas. På skolgården plockas saker som är brännbara bort, och står inte i anslutning till byggnaden. Rutiner för detta nämner även rektor på samtliga förskolor i Billesholm.

Vaktmästaren på Brogårdaskolan säger att de är glada över att väktarbilen finns och visar sin närvaro. Vaktarna rapporterar inte till skolan, och vaktmästaren får ingen information, men kan prata med vaktarna när de är på plats och be om information om skolan ser att något har hänt på skolan. Ungdomarna vet att bilen är här och att den kör förbi ibland, och vaktmästaren vill gärna att den fortsätter att köra runt där. Nu är det fler problem på de andra skolorna, säger vaktmästaren, och tror att den kanske är mer nödvändig där.

Rektor för samtliga skolor i Billesholm upplever att effekten av väktarbilen på deras gårdar har varit ”både och.” De tror att de inte har haft samma problem under sommaren som tidigare. Rektorn har suttit med i *Trygg Sommar*-möten och varit delaktig, och det verkar som att det har haft en avskräckande effekt i och med att bilen kört runt och haft koll på området. Dock så tycks gänget ha flyttats på sig.

Rektor på Ekeby skola säger att de arbetar mycket med goda relationer med barnen vilket han tror kan påverka att de utsätts för skadegörelse i mindre utsträckning. Fritidsgården här ligger i anslutning till skolan, och en god relation mellan barnen där kan ju också ha en påverkan tror rektorn.

¹ Högfrequenslarm för att motverka ungdomssamlingar på offentliga platser.

Nokas betonar det nära samarbetet med kommunen som en stor framgångsfaktor.

”Det är ju en fördel att vi arbetat med Bjuvs kommun i så många år, för vi har ju god kontakt, och bra kommunikation med dom, och vi vet hur arbetet ska fungera [...] Det är effektivt att komma [till skolorna], och åka igen. Och sen komma tillbaka igen kort därpå. Då får vi en känsla för vad som händer när vi inte är där. Genom att komma lite plötsligt när de inte förväntar sig det kan vi förstå hur de agerar när ingen vuxen är där. Det visar även att de inte alltid kan veta när vi kommer.”

”Vi arbetar med att minska [brotten], men det går inte att bygga bort problemen, det handlar om att skapa en relation till ungdomarna, och ge dom saker att göra.”

– Tekniska förvaltningen

”I början körde vi 18.00-02-00, senare körde vi från 20.00-02-00. Fördelen med att börja tidigare är att vi då ser vart ungdomarna rör sig, och att vi redan innan vi börjat köra kan ha en uppfattning om vart många gäng hänger.”

– Nokas & förvaltningen

Flera av de intervjuade nämner just vikten av att bygga relationer med ungdomarna. Gruppledaren för Nattvandrarna säger att ”Det viktiga i deras arbete är att de unga känner igen de vuxna som är ute, att de känner igen den röda jackan och vet att dom kan lita på personerna. Men det är också viktigt de vuxna känner igen barnen och de unga som är ute. Relationen, till dom är viktig. Gruppledaren trycker även på att det är i detta som nattvandrarnas och väktarnas roll skiljer sig åt. Nattvandrarna gör en annan typ an insats än vad väktarna gör. Nattvandrarna fokuserar enbart på relationen och att knyta kontakt med ungdomarna. Väktarna gör ett bra jobb, säger gruppledaren, men det är mer fokuserat på att vakta byggnader och se till att brottsligheten hålls nere.

Ännu en framgång har varit den nära samverkan. Gruppledaren för nattvandrarna säger att *”De har alltid ett direktnummer till tjänstgörande polis för kvällen som de kan kontakta om något händer, och ibland gör de direkta återkoppling till Erika. De har lyckats väldigt bra med en samverkan, men god kontakt med alla. Nattvandringen i Bjuv sticker ut med att vara duktiga samverkan. [trygghetssamordnaren] har varit spindeln i Nätet i att få samverkan att fungera riktigt bra.”*

Att som rektor delta på mötena har gett en tät kontakt mellan deltagarna, nattvandrare och väktarbilen samt en god insyn i arbetet, anser rektor för samtliga förskolor i Billesholm.

3.1.3. Idéer inför det framtida arbetet

Om problembilden på Brogårdaskolan förvärras önskar den intervjuade på Brogårdaskolan att väktarbilen kör oftare, en gång per kväll räcker inte anser vaktmästaren. Nu är bilen mer på de andra skolorna för det finns fler problem på dessa platser.

Rektor för samtliga förskolor säger att det inte finns så mycket att göra i Billesholm, att det finns för lite för ungdomarna att göra här. Samtidigt är det många här i byn, och många som är unga på grund av att det bor många barnfamiljer i området. Det man gör när man ska träffas är ju att man hänger där det finns sittplatser och gratis Wi-Fi, säger rektorn. En tanke de hade var att stänga av Wi-Fi på kvällar och nätter för att förhindra att det samlas otrygga grupper.

Rektorn för samtliga förskolor tror att det kan behövas mer än en bil. Bjuv är ytmässigt en stor kommun, trots att det inte bor så många här och det tar tid att köra mellan olika platser här, säger hon. Gängen förflyttar sig mellan de olika områden, det kanske hade varit bra att komplettera bilen med flera nattvakter. Det finns även ett gott samarbete med Bjuvsbostäder, vilket kanske gör att uppdraget är lite för omfattande för att en bil ska kunna ha hand om allt, tror rektorn för samtliga förskolor. Hon understryker att det är viktigt att även arbeta med relationsbildande till ungdomarna. Många av de faktiska problemen som tas upp av (nästan) samtliga är problem som skulle kunna åtgärdas med att upprusta eller förändra den befintliga miljön. Samtliga tar upp fri tillgång till Wi-Fi som en sådan faktor, och även dunkla utrymmen utan insyn.

Nokas menar att man bör fortsätta arbeta som de gör, att fortsätta på på den inslagna vägen.

”Att bara sätta upp kameror skyddar inte. De måste vara vinklade rätt, fånga upp rätt saker. Belysning är viktigt, personnärvaro är viktigt, att ha befogenheter att ingripa är viktigt.”

Rektor på Ekeby skolan tror också att den fysiska miljön behöver förändras:

”I och med att det finns utrymmen på skolgården som kan vara ganska dunkla undangömda gör att det lockar till sig vistelse, så jag vet inte om man skulle kunna undanröja, eller arbeta med mer belysning, ljud, eller så. Man måste göra dessa delar mindre attraktiva, eller alltså, inte mindre attraktiva, men mindre inbjudande till olovlig aktivitet. Delar av vår skola är ganska otillgänglig för allmänheten, men tillgänglig för de som har tillträde och kunskap om vad som finns. Men arbeta med olika sätt att göra den mindre attraktiv.”

Gruppledaren för nattvandrarna trycker på att det i det fortsatta arbetet krävs både väktare och nattvandrare.

”Emellanåt skapar väktarbilen en hets bland ungdomarna, framförallt de väktare som har haft sämre förmåga att knyta till ungdomarna. Vidare menar de även på att väktarna ibland kan ha en negativ inverkan på stämningen. Många ungdomar har stor respekt för polis som kommer till platsen, men en del ungdomar har inte samma respekt mot väktarna, och retas och hånas med att de ”inte kunde bli poliser”.

Ibland bidrar väktarnas närvaro till att stämningen blir mer hetsig, och trissas upp till att bli skadegörelse, menar hon. Nattvandrarna arbetar mycket med att skapa en relation till ungdomarna, på ett sätt som väktarna inte gör. De upplever ibland att det hetsar igång ungdomarna som leder till skadegörelse. Men överlag har det haft en positiv effekt. De trycker mycket på att de upplever väktarinsatsen som väldigt positiv, men att syftet framförallt är att vakta byggnader och ingripa när olagliga aktiviteter pågår. De tror att det måste finnas väktare för att vakta byggnader, men kanske inte för att skapa bra relationer. De lyfter att en kombination av väktare och nattvandrare är viktigt, för samtidigt som väktarna har mindre utrymme till att lära känna ungdomarna, har nattvandrarna mindre utrymme att ingripa vid olagliga aktiviteter.

Den intervjuade på Nokas och den intervjuade på tekniska förvaltningen i Bjuv anser dock att det brottsförebyggande arbetet i framtiden inte bör tas över av trygghetsvärdar.

”Väktare har befogenheter, utbildning, kunskap, som en trygghetsvärd inte har. Vi har lite mer effekt än vad en trygghetsvärd skulle ha. Vet ungdomarna att vi kan gripa dom ger det en viss effekt. Det kan uppstå farliga situationer, och om det gör det besitter vi kunskap och befogenheter för att hantera situationen. En del ungdomar är fortfarande i början av att dras in i gängen, och där kan man absolut jobba, men vissa är redan inne och har gjort valet att vara där. Vi väktare har ju batonger, handklovar, vi har säkerhetsvästar. Ska en trygghetsvärd springa runt med en sådan väst?”

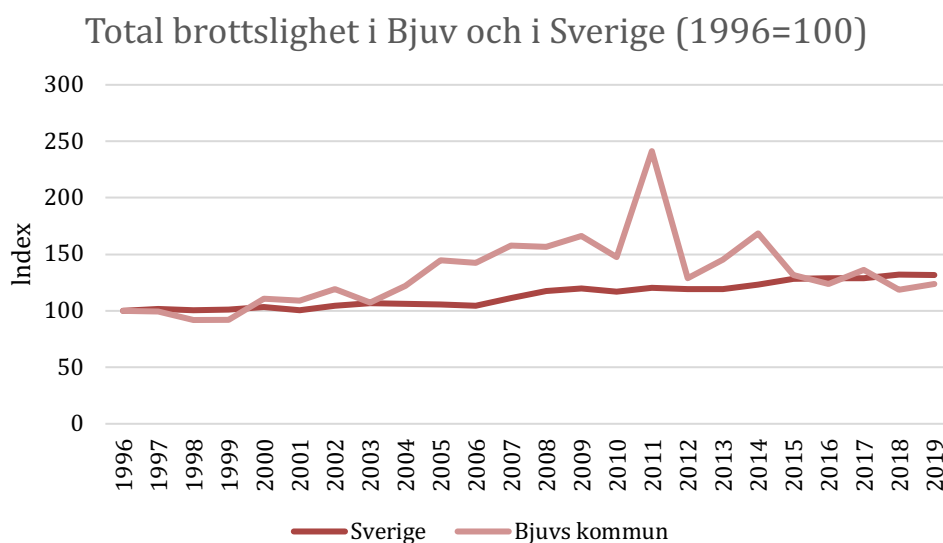
3.2 Statistisk granskning

Under den här rubriken presenteras polisanmälningssstatistik för Bjuvs kommun och för de berörda skolfastigheterna. Dataunderlaget är hämtat från Brå:s statistikdatabas och från Polisregion Syds RAR-databas. Statistiken från Brå är mer överskådlig och visar siffror på kommun- och nationsnivå, medan polisens RAR-data visar anmälningfrekvenser på fastighetsnivå. Syftet är att identifiera hur brottstrenden har sett ut under en överskådlig tidsperiod i Bjuvs kommun. Statistiken presenteras med hjälp av diagram och berör delvis den totala brottsutvecklingen, och delvis de brottskategorier som har varit av intresse

för studien, vilket har varit de brottskoder som har rapporterats, eller riskerar att ske inom skolfastigheter. Det gäller skadegörelse och tillgrepp, narkotikabrott, trafikbrott och våldsbrott (bland annat misshandel). Statistiken presenteras lite olika beroende på den geografiska avgränsningen, hur Brås brottsindelning presenteras och hur Polisregion Syd har valt att presentera data för skolfastigheterna.

3.2.2. Överskådlig brottsbild 1996 - 2019

I ett inledande skede kan det vara bra att veta hur brottsligheten har sett ut i kommunen över tid. På så sätt är det enklare att förhålla sig till vad som har varit normalläget i kommunen vid en annan tidpunkt. De två linjediagrammen nedan visar hur anmälningsfrekvenserna har sett ut i Bjuvs kommun och i Sverige sedan 1996 fram till 2019. Under den här tidsperioden så har anmälningsbenägenheten i Sverige ökat med ca 30 %. Bjuvs kommun ligger under den nationella nivån och har totalt sätt haft en ökning med ca 23 %. Dock har kommunen haft en betydligt högre procentuell ökning under 2000-talet, men en topp 2011. Det är inte förrän på senare år som anmälningsfrekvenserna började minska.

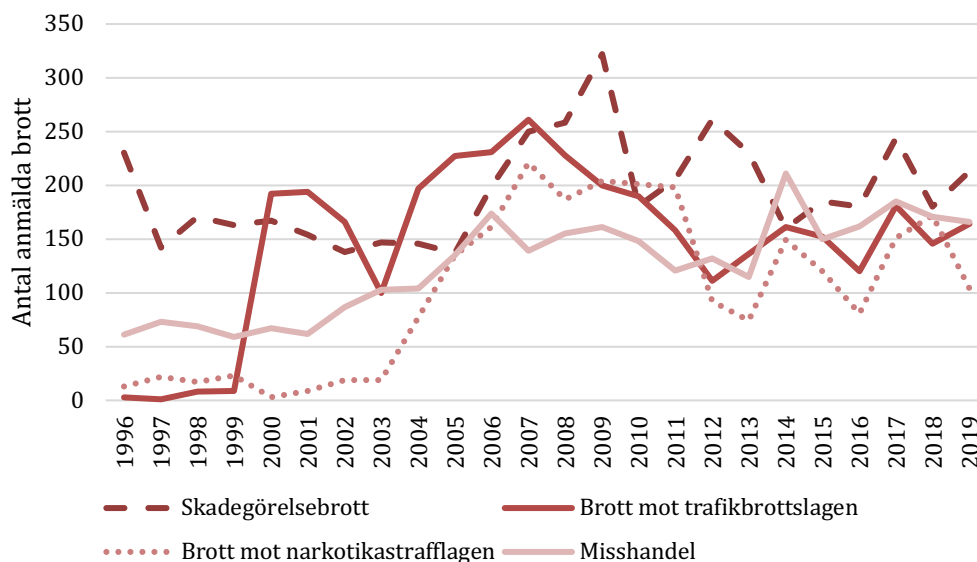

(Källa: Brå 2020)

Fokuserar man enbart på de brottsvariabler som är intressanta för studien så syns det att den enda anmälningsfrekvensen som har minskat sedan 1996 är skadegörelsebrott, medan övriga brott har fått en genomgående ökad anmälningsbenägenhet. Det går dock att tyda en nedåtgående trend för samtliga brottskategorier utom narkotikabrott efter 2017. Som helhet så har brottsligheten ökat i Bjuvs kommun. Vad det beror på går inte att svara på i den här studien, men det är tydligt att ökningen inte har varit i linje med den nationella utvecklingen. Trafikbrott och narkotikabrott är två kategorier som har gått

från väldigt låga siffror till höga efter millennieskiftet, vilket indikerar att den problembild som upplevs på skolorna är påtaglig i kommunen och har varit ett växande problem.

Brottslighet i fyra kategorier 1996-2019

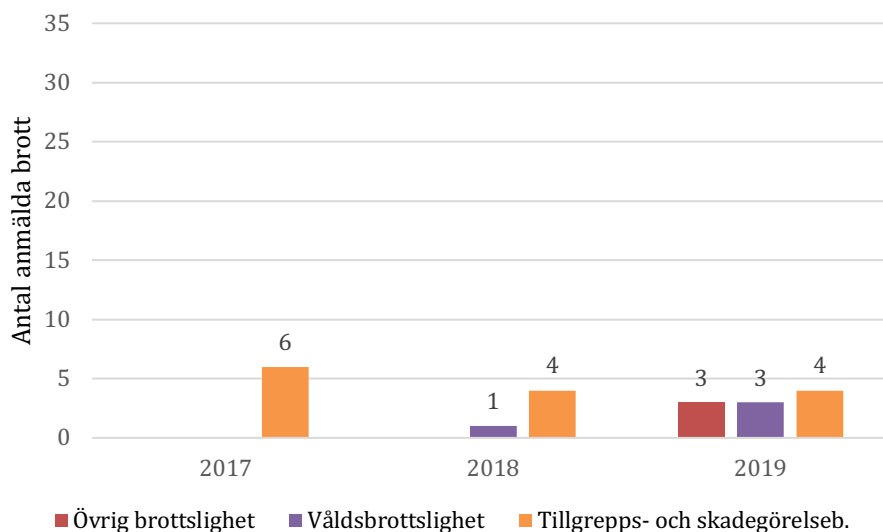

(Källa: Brå 2020)

3.2.3. Brottsbild på skolor

I diagrammen nedan presenteras antal anmälda brott per år i de tre skolorna Brogårda, Jens Bille och Ekeby, samt för de förskolor där polisanmälningar har rapporterats. Statistiken begärdes ut från Polisregion Syd under våren 2020 och sammanställdes under samma tidsperiod. Statistiken visa data från polisens RAR-databas, vilket visar anmälningsfrekvenser på adressnivå. Dataunderlaget har begränsats till berörda skolfastigheter och brottskategorierna Våldsbrottslighet (bl.a. misshandel), Tillgrepps- och skadegörelsebrott, trafikrelaterade brott, narkotikabrott, samt övrig brottslighet. Tidsperioden för redovisade anmälningar är åren 2017 till 2019.

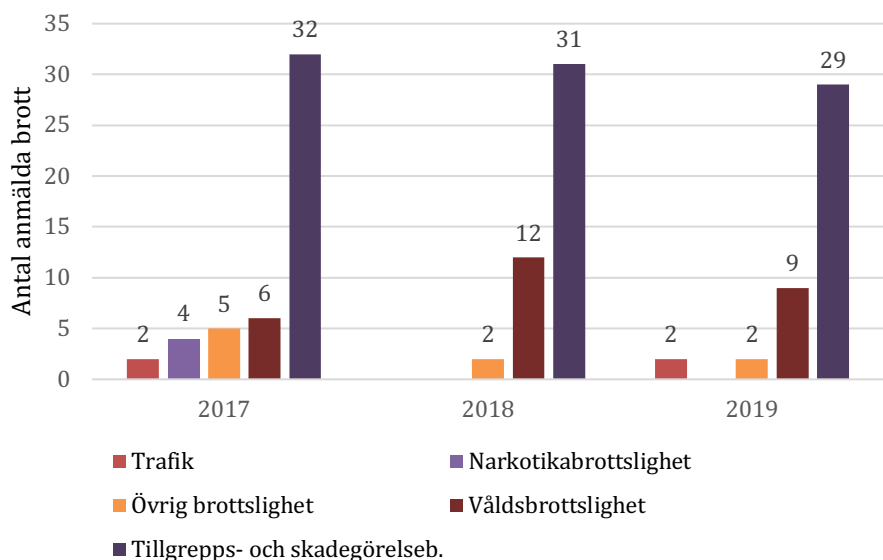
Brogårdaskolan 2017-2019

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott mellan år 2017–2019 för Brogårdaskolan. Tillgrepps-och skadegörelsebrott, våldsbrottslighet samt övrig brottslighet är tre kategorier som förekommer i skolmiljön. Under perioden 2017–2019 är, enligt presenterad statistik, tillgrepps- och skadegörelsebrott de mest förekommande i Brogårdaskolan.

Ekeby skola 2017-2019

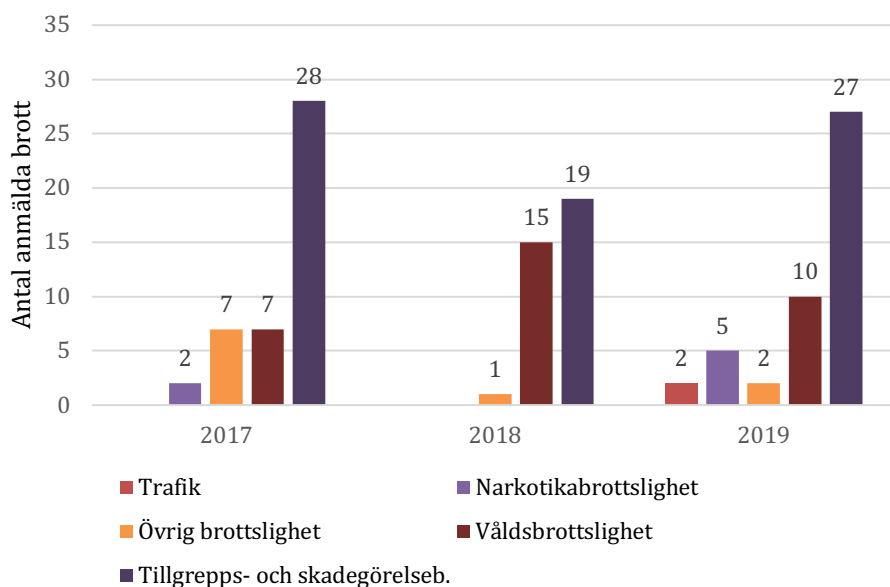

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott mellan 2017–2019 för Ekeby skola. I den presenterade statistiken är tillgrepps- och skadegörelsebrottslighet

mest förekommande för denna period, följt av våldsbrottslighet. Även trafikbrott, narkotikabrottslighet och annan brottslighet förekommer till viss mån.

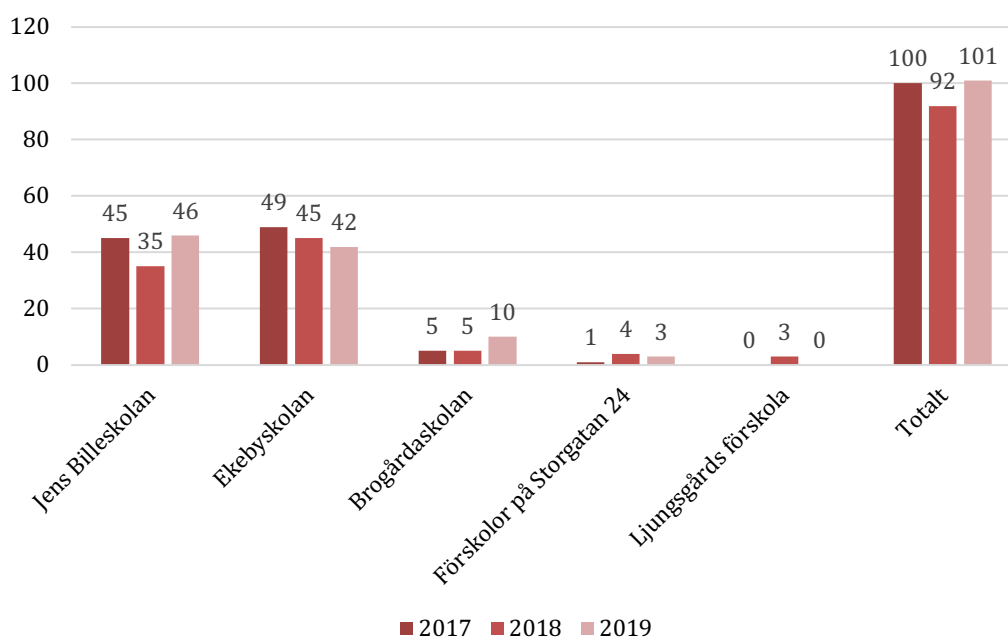
Jens Billeskolan 2017-2019

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott under perioden 2017–2019 i Jens Billeskolan. Vi ser att tillgrepps och skadegörelsebrottslighet dominerar och att våldsbrottslighet kommer på andra plats. Även narkotikabrott förekommer i viss mån.

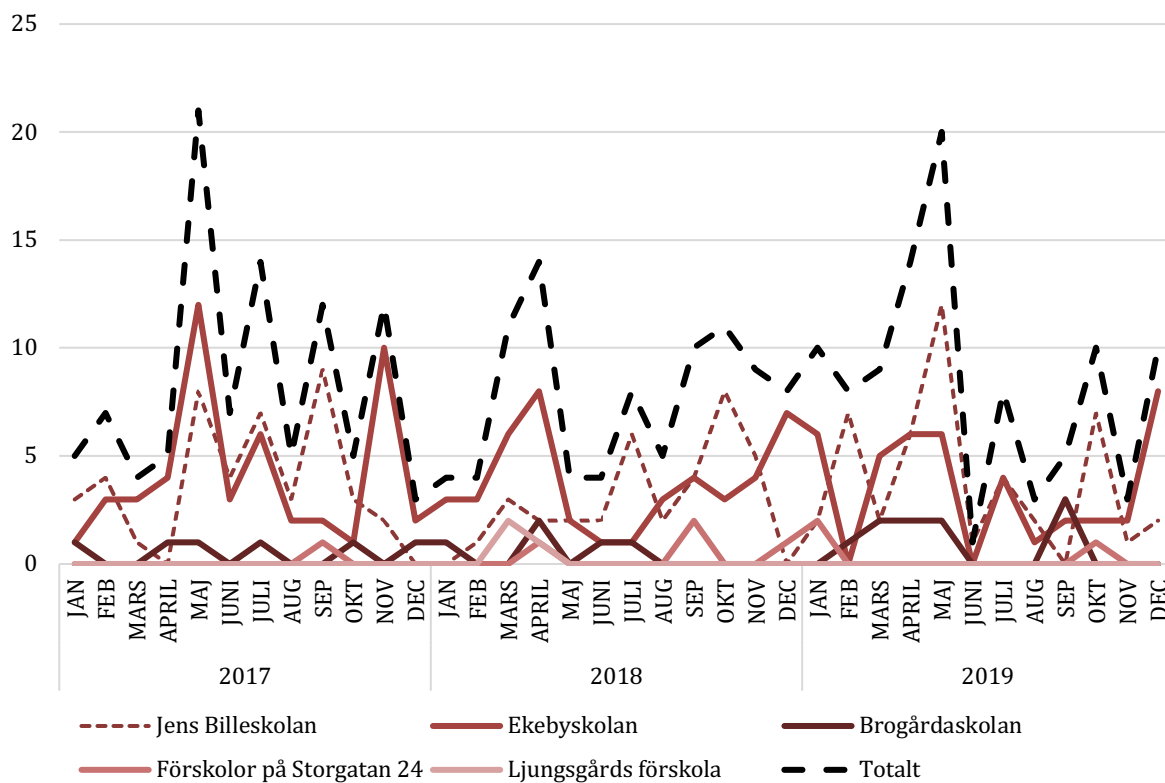
Polisanmälda brott på skolor och förskolor 2017-2019

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott för samtliga skolor och förskolor mellan 2017–2019. Statistiken visar totalt antal brott i berörda brottskategorier.

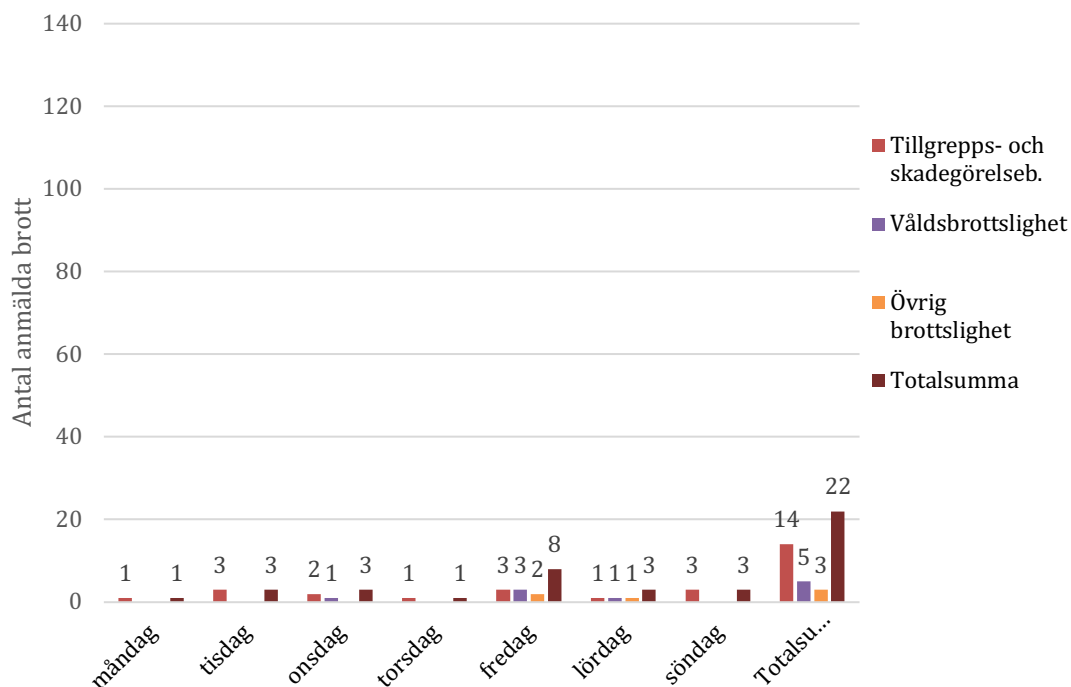
Polisanmälda brott per månad på skolor och förskolor 2017-2019

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott för samtliga skolor och förskolor mellan månadsvis 2017–2019. Problematiken toppar under vårmånaderna. Statistiken visar totalt antal brott i berörda brottskategorier.

I diagrammen som följer nedan presenteras antal anmälda brott fördelade på veckodagar för samtliga tre år. Data saknas för förskolorna.

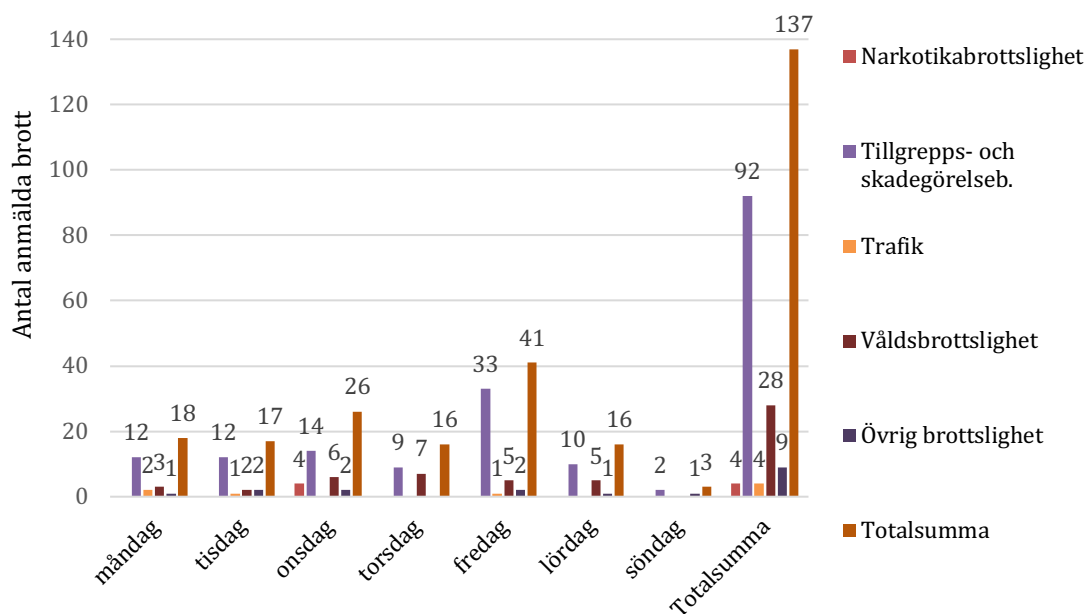
Brogårdaskolan

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

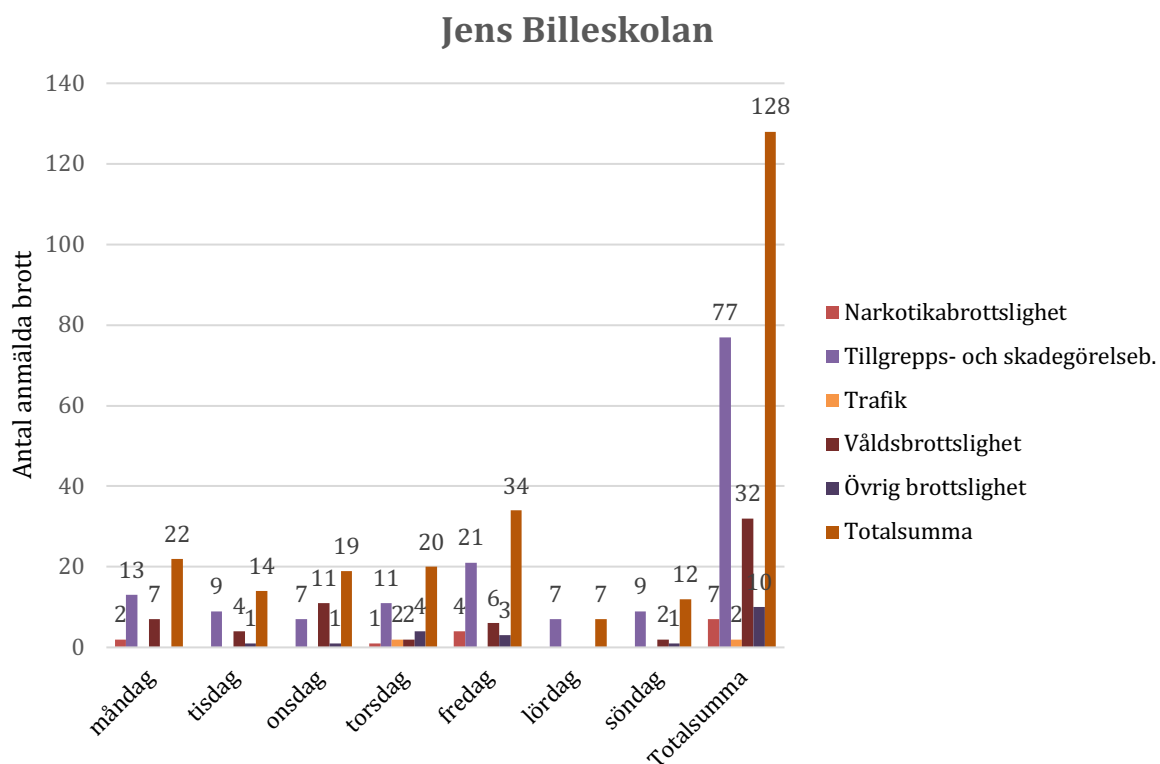
I ovanstående diagram presenteras anmälda brott per dag för Brogårdaskolan. Tillgrepps-och skadegörelsebrott, våldsbrottslighet samt övrig brottslighet är tre kategorier som förekommer i skolmiljön. Enligt presenterad statistik är tillgrepps- och skadegörelsebrott de mest förekommande i Brogårdaskolan.

Ekeby skola

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

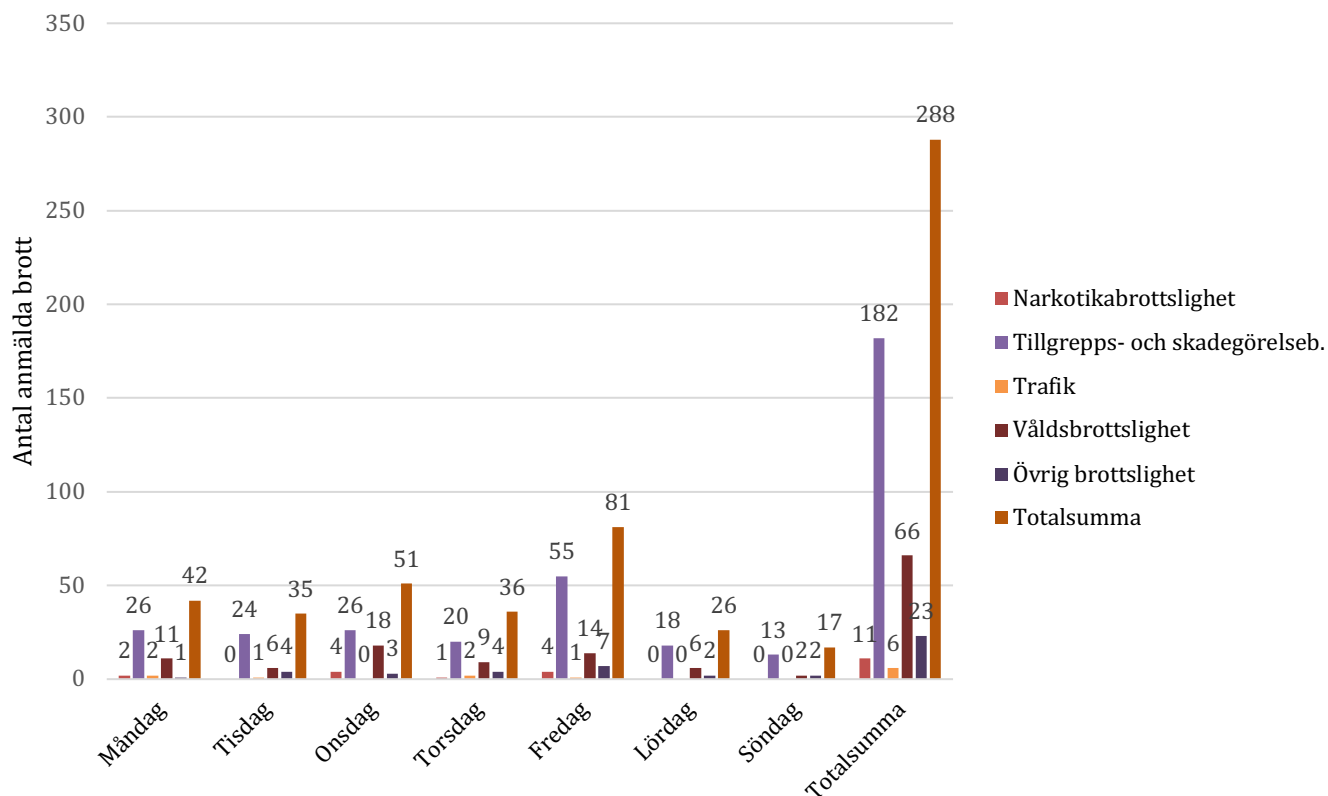
I ovanstående diagram presenteras anmälda brott per dag för Ekeby skola. I den presenterade statistiken är tillgrepps- och skadegörelsebrottslighet mest förekommande, följt av våldsbrottslighet. Även trafikbrott, narkotikabrottslighet och annan brottslighet förekommer till viss mån.

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

I ovanstående diagram presenteras anmälda brott per dag i Jens Billeskolan. Vi ser att tillgrepps och skadegörelsebrottslighet dominerar och att våldsbrottslighet kommer på andra plats.

Samtliga skolor

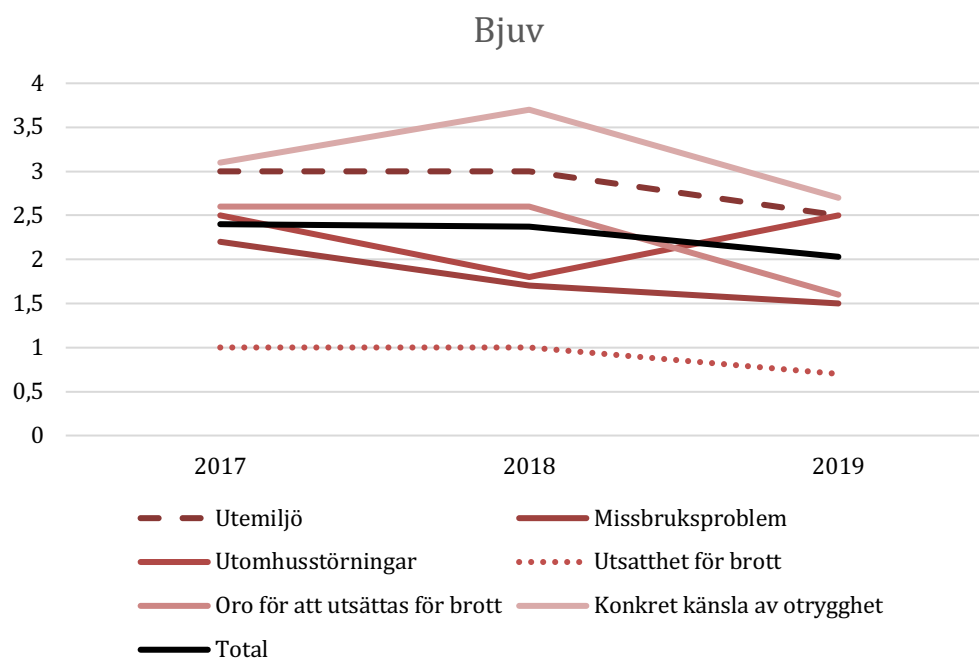

(Källa: Polisens RAR-databas 2020)

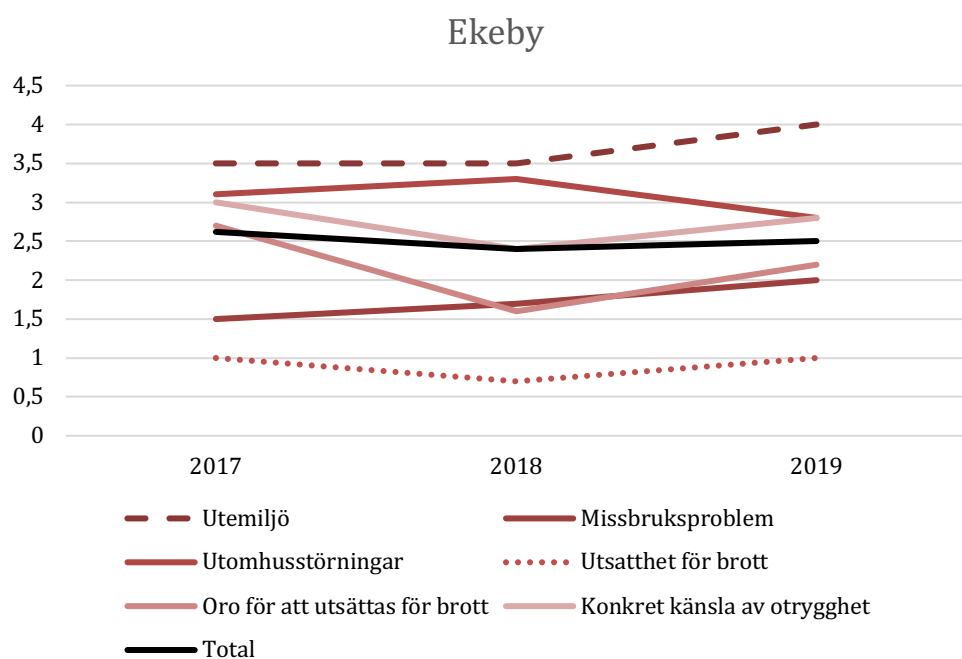
I ovanstående diagram presenteras statistik för anmälda brott för samtliga skolor. Tillgrepps- och skadegörelsebrott sticker ut markant och flest brott anmäls under fredagar. Våldsbrottslighet är det andra mest förekommande brottet.

3.2.4. Trygghetsmätningar

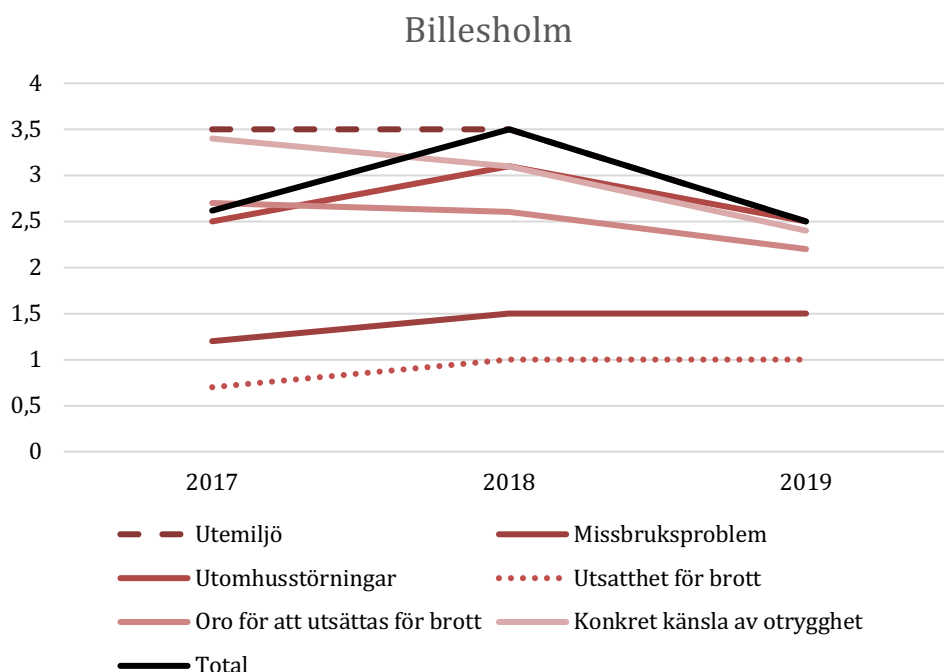
Hur den faktiska brottsproblematiken ser ut i ett område och huruvida det påverkar trygghetsupplevelsen av området kan vara en kontroversiell fråga. Det är dock relevant för syftet med utredningen att undersöka om det finns något samband med brottsbilen och upplevd trygghet i kommunens tätortsområden; Bjuv, Billesholm och Ekeby. Underlaget kommer från lokalpolisens trygghetsutredningar och redovisar skillnader i problemindex åren 2017–2019. Indexet används av lokalpolisens i Skåne som en trygghetsindikator och befinner sig på skalan 0–6, varav 0 = *närmast obefintliga problem* och 6 = *alarmerande påtagligt problem*. Statistiken är baserad på årliga enkätundersökningar och behandlar invånarnas upplevelse av och synen på trygghet och brottslighet. Nedan redovisas skillnader i problemindex i kategorierna Missbruksproblem, Utomhusstörningar, Utsatthet för brott, Oro för att utsättas för brott, Konkret känsla av otrygghet samt den totala poängen för året. Statistiken presenteras områdesvis.

(Källa: Polisregion Syd 2020)

(Källa: Polisregion Syd 2020)

(Källa: Polisregion Syd 2020)

Studerar man tidsserierna för problemindexet så syns inga dramatiska förändringar över en treårsperiod. En del problem upplevs öka och en del minska. Det rör sig dock endast om en så pass marginell förändring att blir att svårt att dra någon slutsats om huruvida det säger någonting om vad som kan påverkat dem. Siffrorna säger dock något om områdenas karaktär då de ligger permanent någonstans mellan 2–2,6 på en indexskala som går upp 6, vilket indikerar att samtliga tätorter är relativt trygga bostadsområden.

3.3. Analys

När det gäller att dra slutsatser kring orsak och verkan så är det alltid en komplicerad process. Slutsatsen från den här rapporten är dock att projektet *Trygg Sommar* med fokus på en insatt väktarbilen mest högsta sannolikhet har påverkat brottsligheten på berörda skolfastigheter, vilket kan stärkas med brottsstatistiken, intervjuerna och kostnadsminskningarna för att åtgärda skadegörelse. Det är dock tydligt att även om problematiken minskade 2018 så ökade den igen 2019, vilket visar att en minskning i det här fallet inte kommer vara konstant utan gå i vågor. Väljer man att förlita sig på anmälningsstatistiken så visas ett tydligt mönster och det är att brott anmäls mer under våren än under sommaren vilket innebär att det kan vara den perioden där utökade bevakning behöver prioriteras. Ekeby skola har varit den mest utsatta skolan bland dem som har granskats i den här utredningen. Narkotikabrottslighet följt av skadegörelsebrott är de mest anmälda brotten på skolorna. Trafikrelaterade brott har inte visats vara särskilt förekommande i statistiken om skolorna men personalen hävdar att det sker mycket buskörning på parkeringsytorna utanför och

inom skolfastigheterna. Brottsstatistiken för hela kommunen visar också att trafikbrottslighet liksom narkotikabrott har haft en kraftig ökning i kommunen under 2000-talet och framåt.

Det som bedöms vara den primära faktorn till minskad problematik på skolfastigheterna är blotta närvaron av vakterna eftersom det signalerar för omvärlden att platsen är ”beslagtagen” av de äger den och att man därmed gör anspråk på den. Det råder dock en fråga om huruvida brotten minskar eller förflyttas. Enligt Brå: statistikdatabas som visar siffror för hela kommunen så tycks det ha skett en total minskning i vissa brottskategorier efter 2017, vilket skulle innebära att brottsligheten sannolikt det inte flyttar runt sig. Det finns dock en upplevelse av den gör det, och att det krävs sociala insatser för att motverka att ungdomar, i synnerhet unga män, hamnar i riskzonen för att begå brott. Det behöver dock stärkas att det i den här studien inte framgår varför brottsligheten sker eller om ungdomarna kommer från en sämre socioekonomisk bakgrund än andra i kommunen. En viktig lärdom är att de problem som har noterats inte tycks vara kopplad till en specifik generation, utan snarare att det är ett kulturellt mönster som har etsat sig fast i kommunen (*”det kommer nya ungdomar nästa år”*) och det kan vara värdefullt att vidare utreda varför det finns en ungdomskultur kring exempelvis narkotika.

Gällande trygghetsaspekten så har det varit svårt att identifiera någon tydlig trend. Det är inte ovanligt att upplevd otrygghet och faktisk risk för att utsättas för brott ofta är två olika saker. Utifrån Polisregion Syds problemindex så visar det att otryggheten tycks minska marginellt även om den i tre års tid har legat relativt stabilt. Det rekommenderas en elev-och lärarundersökning, eventuellt en undersökning som riktas till boende i närområdet för att kunna svara på om väktarbilen bidrar till trygghetsupplevelsen.

Det som har varit kännetecknande för Bjuvs arbete med väktarbilen, som sticker ut från tidigare arbetsmetoder är att man har riktat insatser efter en viss problembild vid geografisk avgränsade platser under specifika tidsperioder. Insatserna har sedan följts upp internt och satt siffror på arbetets ”lönsamhet” i förhållande till tidigare år. Om något så visar det att förebyggande arbete inte bara fungerar för att skapa tryggare platser utan bör betraktas som en investering för god framtida fastighetsförvaltning.

4.0. Rekommendationer för att utveckla det brottsförebyggande arbetet

I det här kapitlet presenteras Urban Utvecklings förslag på åtgärder för att utveckla kommunens brottsförebyggande arbete ytterligare, både gällande arbetet med väktarbilen och andra åtgärder. Förslagen är baserade på resultaten från den här studien och från beprövade metoder för att minska brottslighet. Förslagen kommer presenteras under kategorierna situationella och sociala insatser.

4.1. Situationella åtgärder

Situationell prevention handlar om att utföra fysiska åtgärder på dem platser som brottslighet uppstår för att minska möjligheterna till brott. Utgångspunkten är att miljön där brottet uppstår har en central funktion för brottets utförande. I praktiken innebär detta att arbete med säkerhetsinstallationer, belysning, larmsystem och bevakning. Det handlar även om effektiva arkitektoniska lösningar som möjliggör för ökad social kontroll över fastigheterna. Problematiken kring förskolorna är inte lika dramatisk som problematiken kring de övriga fastigheterna och därför rekommenderas först och främst att man fortsätter med bevakning.

4.1.1. Brogårdaskolan

Brogårda är den skola som har haft lägst rapporterad brottslighet och är dessutom nyrenoverad. Skolan började enligt personalen att uppleva ökad problematik under 2020. Detta bekräftade även Bjuvs trygghetsamordnare i december 2020. Problemen har handlat som narkotika- och trafikrelaterad brottslighet.

Urban Utveckling föreslår:

- Omöjliggör för fortkörning på parkeringsplatsen. Detta kan göras genom strategisk utplacerade hinder.
- Se över möjligheten att ha tidsbegränsad parkering med medföljande böter, alternativt möjligheten att inhägna parkeringsytorna och ha de stängda under skolloven och helger.
- Utöka belysning genom strålkastare på multisportarenan för att motverka ungdomsansamlingar.

4.1.2. Jens Billeskolan

Jens Billeskolan har haft en relativt hög problematik och är den skola som är i sämst skick rent fysiskt, och ligger dessutom väldigt avsides från lokalsamhället. Det innebär att det enkelt kan bli en hotspot för brottslighet eftersom den sociala kontrollen från omvärlden är begränsad.

Urban Utveckling föreslår:

- Omöjliggör för fortkörning på parkeringsplatsen. Detta kan göras genom strategiskt utplacerade hinder.

- Arbeta metodiskt med upprustning av hela skolfastighetens utemiljöer. Det är en kostsam men på sikt nödvändig process.
- Prioritera att avgränsa mot dolda ytor med grindar eller andra hinder.
- Se över byggnadens ”baksidor” och var skadegörelsen ansamlas
- Förstärk med LED-belysning över hela skolområdet.
- Ta bort gammal och sliten utomhusutrustning – de signalerar att ordning accepteras i ytan.
- Ta bort sittplatser och bänkar som ligger i periferin, de är som gjorda för att dra till sig individer som inte vill bli sedda.

4.1.3. Ekeby skola

Ekeby skola är precis som Brogårdaskolan relativt nyrenoverad, men har samma problem som Jens Billeskolan gällande placeringen av skolan och ligger även den mer periferit. Det är också den skola som enligt statistiken har varit mest utsatt. Det finns även en hel del dunkla ytor på grund av skolfastighetens utformning som attraherar ungdomsgång. Brottsbilden har varit i klass med Jens Billeskolan och liknande åtgärder föreslås därför.

Urban Utveckling föreslår:

- Omöjliggör för fortkörning på parkeringsplatsen. Detta kan göras genom strategisk utplacerade hinder.
- Prioritera att avgränsa mot dolda ytor med grindar eller andra hinder.
- Se över byggnadens ”baksidor” och var skadegörelsen ansamlas
- Förstärk med LED-belysning över hela skolområdet.
- Ta bort gammal och sliten utomhusutrustning – de signalerar att ordning accepteras i ytan.
- Ta bort sittplatser och bänkar som ligger i periferin, de är som gjorda för att dra till sig individer som inte vill bli sedda.

4.1.4. Hur ska man arbeta med väktarbilen?

Arbetet med bevakning har mottagits positivt av personalen på skolan och det finns anledning till att vilja utöka det arbetet. Brottsligheten minskade något efter införandet av åtgärden 2018 men tycks öka något igen 2019. Det innebär att arbetet med bilen kan behöva effektiviseras ytterligare. Tyvärr så verkar det som att kommunen kommer avveckla arbetet med bevakning under 2020 i egenskap av att utöka antalet trygghetsvårdare. Detta strider mot Urban Utvecklings rekommendationer.

Urban Utveckling föreslår:

- Avveckla inte arbetet med väktarbilen, utan se det som ett komplement till annan situationell brottsprevention.
- Se över möjligheten att utöka antalet väktarbilar och antalet dagar i veckan de behövs. Fredagar under våren är den tidpunkten då problems tycks eskalera som mest.

- Se över möjligheten att tillsammans med polisen, skola, trygghetsvårdare, nattvandrare etc. bygga broar mellan verksamheterna och ha en gemensam vision om trygghetsarbetet.
- När det gäller rutiner för rondering så är det viktigt att prioritera närvaro på hotspots, i det här fallet Ekeby skola och Jens Billeskolan.
- Kommunen bör ha fortsatt ha en dialog med skolorna. Bilda gärna en sektorsövergripande arbetsgrupp som prioriterar trygga och säkra skolmiljöer i kommunen.

4.2. Sociala åtgärder

Social prevention handlar om att minska motivationen till att begå brott genom att arbeta med socialpolitiska åtgärder. Det kan vara viktigt att förstå varför ungdomar befinner sig på skolområdet under den här tiden och begår brott. Det har noterats i den här studien att det finns en kultur kring motorburen ungdom och narkotika som har fått fäste bland kommunens ungdomar. Att vända på den utvecklingen kräver betydligt mer långsiktiga arbetsstrategier än de situationella åtgärderna.

Urban Utveckling föreslår:

- Utför en grundlig utredning om ungdomar i Bjuvs drog- och alkoholanvändning och försöka identifiera orsaker.
- Sprid kunskapen om problematiken och arbeta nära socialtjänsten i förebyggandet av problemen.
- Samarbete med närliggande kommuner för att undvika att brottsligheten får en spridningseffekt.

Källförteckning

Bjuvs kommun (2016). Lekplatsprogram för Bjuvs kommun. Bjuv: Bjuvs kommun. <https://www.bjuv.se/Global/Gata%20park%20och%20trafik/Par-ker%20och%20grönområden/Lekplatsprogram%20Antaget%2020160428.pdf>

Bjuvs kommun (2019). Bostadsutvecklaren Fastighets AB 3Hus satsar på Bjuvs kommun. <https://www.bjuv.se/Ovrigt/Nyhetsarkiv/Bostadsutvecklaren-Fastighets-AB-3Hus-satsar-pa-Bjuvs-kommun/>. [2020-01-22]

Brå (2018). Involvera hela kommunen i det förebyggande arbetet. <https://www.bra.se/om-bra/nytt-fran-bra/arkiv/nyheter/2018-10-22-involvera-hela-kommunen-i-det-forebyggande-arbetet.html>. [2020-01-22]

Brå (2020). Statistikdatabasen: <https://www.bra.se/statistik.html>

Ekonomifakta/SCB (2020) Din kommun i siffror: <https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Regional-statistik/Din-kommun-i-siffror/Nyckeltal-for-regioner/?var=17251>

Polisens RAR-databas (2020). Polisens hanteringssystem av polisanmälda brott.

Polisregion Syd (2020). <https://polisen.se/om-polisen/medborgarloften/bjuv2/>

Region Skåne (2019). Näringsliv och arbetsmarknad i Bjuv. https://filder.skane.se/kommunrapporter/Kommunrapport_Bjuv.html [2020-01-22]

Intervjuer

Socialpedagog och administrationschef på Jens Billeskolan, 02.03.2020

Vaktmästare på Brogårdaskolan, 02.03.2020

Rektor för samtliga förskolor i Billesholm, 03.03.2020

Teknisk förvaltning i Bjuv, 03.03.2020

Gruppsamordnare på Nokas, 03.03.2020

Rektor Ekeby skola, 2020-02-28, telefonintervju

Gruppledare för Nattvandrare. 2020-03-12, telefonintervju.